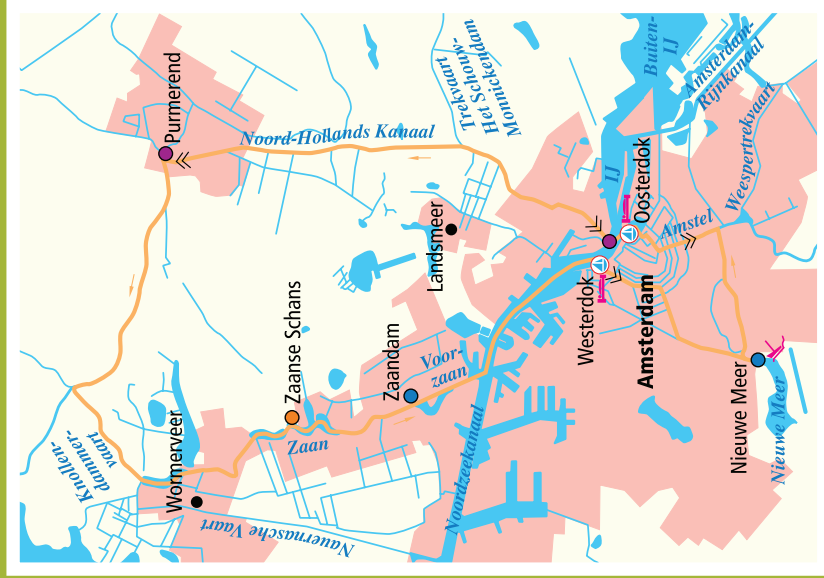

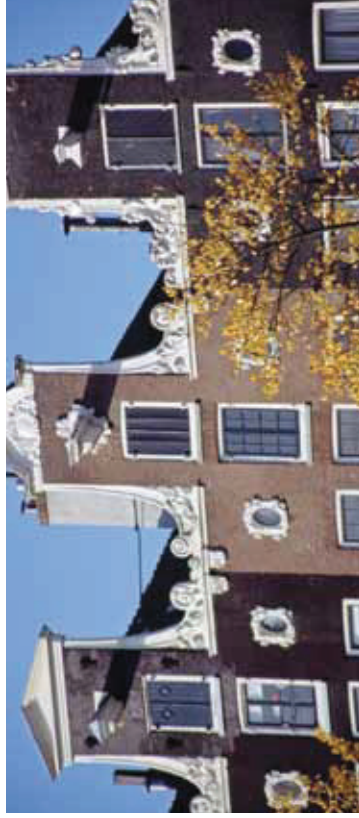
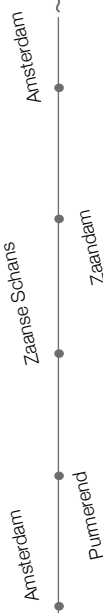
Weekendtocht rond Amsterdam en de Zaan

Start- en knooppunten

Startpunt Amsterdam is vanuit het zuiden te bereiken via de Ringvaart van de Haarlemmeer en de Amstel, vanuit het zuidoosten via de Weesperrebeek of het Amsterdam-Rijnkanaal (niet aan te raden). Vanuit het westen via het Noordzeekanaal, vanuit het noorden via de Nauernasche Vaart en zijkanaal D, de Zaan of het Noord-Hollands Kanaal en vanuit het oosten via het Buiten IJ en het IJ. Amsterdam is behalve startpunt ook een knooppunt: vaarroute 13 sluit aan op deze vaarroute. Vanaf het nabijgelegen Muideren heb je aansluiting op vaarroute 8.

nr. 9

Gevels aan een van de Amsterdamse grachten.

Jaarlijks maken meer dan 3 miljoen toeristen een rondvaart door Amsterdam; daarmee is het een van de vaakst bezochte attracties van Nederland. In deze afwisselende weekendtocht maak je eigen rondvaart door de Amsterdamse grachten. Vervolgens steek je het IJ over en ontdek je het landelijke gebied boven Amsterdam.

Onderweg door de binnenstad vaar je langs allerlei mooie en beroemde plekken of gebouwen, zoals theater Carré, het Amstelhotel, de Stopera en het Waterlooplein; op de terugweg passeer je onder meer het Anne Frankhuis. Ten noorden van Amsterdam leidt het opvallend groene Noord-Hollands Kanaal je langs Purmerend. Via de Knollendammervaart bereik je de Zaan, waar behalve de beroemde Zaanse Schans met de molens en de typische Zaanse huisjes ook historische fabrieksgebouwen aan het water staan.

** Het meest beperkende deel wordt gevormd door de Amsterdamse grachten; blijf je op heen- en terugweg op de Kostverlorenvaart, dan is overlag de maximale doorvaartshoogte van deze vaarroute 6 m.*

Midden

Overzicht van gegevens

- Lengte van de tocht:** 66 km
- Aantal vaaruren:** 13,5 uur
- Maximale doorvaartshoogte:** 2,13 m*
- Maximale breedte:** 5,85 m
- Maximale diepgang:** 2 m
- Aantal sluiten:** 6, waarvan er 2 open staan
- Knooppunten aan deze route:** Amsterdam
- Knooppunten in de buurt:** Muideren
- Aansluiting op:** vaarroute 8 en 13
- Waterkaarten:** ANWB
- Waterkaart G (Amsterdam Alkmaar), H (Hollandse Plassen) of I (Vechtplassen)**

Zien & doen

Amsterdam is ooit ontstaan aan de Amstel.

Amsterdam

Amsterdam is ooit begonnen als een vissersdorpje bij een dam in de monding van de Amstel. De Gouden Eeuw bracht de stad grote rijkdom; in die tijd werd dan ook de grachtengordel aangelegd, waaraan de rijke kooplieden een huis lieten bouwen. De grachten werden gegraven voor de ontwatering van de grond en als transportweg, de aarde die vrijkwam werd op de kanten opgeworpen voor hoogte en stevigheid. Hierop werden de huizen gebouwd. Omdat er in Amsterdam te veel te zien is om op te noemen, beperken we ons hier tot een paar bezienswaardigheden waar de vaarroute langsgaat.

Waterlooplein

Varend over de Oude Schans ligt aan de rechterkant, tegenover het moderne gebouw van de Stopera, het Waterlooplein. Hier wordt alle dagen behalve zondag de beroemde vlooiemarkt gehouden.

Scheepvaartmuseum

In een schitterend gebouw, dat op zichzelf een eilandje in het Oosterdok is, bevindt zich het hernieuwde Scheepvaartmuseum. In het museum is veel aandacht voor de bepalende rol die de zee voor de Nederlandse cultuur heeft gespeeld. Ook de watersport en maritieme kunst krijgen er ruim aandacht.

Nemo

Het gebouw waarin sciencecenter Nemo gehuisvest is, is duidelijk herkenbaar aan de groene kleur en de vorm, die aan een scheepsboeg doet denken. Hier kun je beleven hoe de wereld van wetenschap en technologie in elkaar zit, maar dan niet als in een stilstaand museum: je kunt het zelf ondergaan, met al je zintuigen. Leuk voor alle jonge onderzoekers... en hun ouders.

Anne Frankhuis

In een smal grachtenpand uit 1635 is het Anne Frankhuis gevestigd. Hier zat de familie Frank in de oorlogsjaren ondergedoken in het achterhuis, en hier werd na de arrestatie van de familie het bijzondere dagboek van Anne gevonden. In het Anne Frankhuis is het originele dagboek te bezichtigen. De in 1957 opgerichte Anne Frank Stichting zet zich in voor de strijd tegen antisemitisme en racisme.

Muurschildering in Purmerend.

Purmerend

Purmerend is ooit ontstaan als kleine handelsnederzetting te midden van drie meren: Beemster, Wormer en Purmer. Na de inpoldering van de meren maakten scheepvaart en visserij als inkomstenbron plaats voor allerlei industrieën. Een deel van het oude centrum is bewaard gebleven; aan de Bierkade, Weerwal en de Koemarkt zijn nog enkele oude huizen te vinden.

Zaanse Schans

De Zaanse Schans is een openluchtmuseum, waar 'bedreigde' Zaanse molens en huisjes vanuit de hele Zaanstreek naartoe zijn verhuisd. Hierdoor krijg je, al rondlopend, een goed beeld van hoe de Zaanstreek er in vroeger tijden uitzag; tijden waarin de energie voor de industrieën werd geleverd door windmolens. Alle molens zijn te bezichtigen en in de huisjes zijn oude werkplaatsen ingericht, zoals die van een klompenmaker en een kaasmaker. Tegenover de Zaanse Schans, aan de overkant van de Zaan, ligt de Gortershoeke, een lange aaneenschakeling van fraaie huisjes in Zaanse groen.

In de Zaanse Schans is een klompenmakerij.

Zaandam

In de Gouden Eeuw was Zaandam het centrum van scheepsbouw, walvisvaart en houthandel. Het hout werd gezaagd met windmolens, in de hoogtijdagen stonden er meer dan zeshonderd in deze omgeving. In later tijden was vooral de voedingsmiddelenindustrie een belangrijke bron van inkomsten en zorgden stoommachines voor de energie. Op diverse plaatsen langs de Zaan staan monumentale fabrieken.

Routebeschrijving

Molens bij de Zaanse Schans.

Vertrekpunt is de **Nieuwe Meersluis**, bij het Nieuwe Meer in het zuiden van Amsterdam. Na omlaag geschutz te hebben ga je vrijwel direct rechtsaf, waarbij een buurtje met alleen woonboten. Ga op de splitsing rechtsaf en vaar door de openstaande keersluis achter het Olympisch Stadion. Blijf het Zuider Amstele kanaal volgen tot de vijfvoudige kruising bij het Apollohotel. Hier ga je schuin rechtsaf naar het Amstele kanaal, dat even ten noorden van de Berlagebrug in de Amstel uitkomt.

Op de **Amstel** ga je linksaf. Al gauw ligt aan de rechterkant het deffige Amstel Hotel. Bijna direct daarna volgt het Amstelsluisencomplex, waarover theater Carré vanaf de rechteroever uitkijkt. Let bij het passeren van de openstaande sluisen goed op de lichten op de sluis, want er kan beroepsvaart van de andere kant komen. Voorbij de sluisen ligt de Magere Brug (gebouwd in 1670) recht

voor je. Aan de linkerkant komen de Keizersgracht en de Herengracht uit in de Amstel. Ga na de Stopera rechtsaf; de Amstel loopt even verderop dood bij de Munttoren.

Sommige delen van Amsterdam kun je ook met een kajuitboot bevaren.

Je vaart nu langs de **Zwanenburgwal**. Vlak voor een openstaande keersluis ligt het Rembrandthuis aan de rechterkant. Na de sluis vaar je over de Oude Schans. Het opvallende gebouw aan de linkerover is de Montelbaanstoren uit 1516; het is een overblijfsel van de stadsmuur die hier in de 16de eeuw stond. Onder een brug door kom je op het Oosterdok uit, met aan je rechterhand het Scheepvaartmuseum en Nemo. Steek het Oosterdok recht over en houd na de brug enigszins links aan. Na een paar bruggen kom je nu op het IJ uit.

Op het **IJ** is het een komen en gaan van veerponten, rondvaartboten, watertaxis en vrachtschepen. Je moet hier oversteken in de richting van de Willem I-sluisen, dus kijk goed uit. Na geschutz te hebben ben je op het Noord-Hollands Kanaal.

Het **Noord-Hollands Kanaal** loopt slingerend langs de Amsterdamse wijk Buiksloot. Na enige tijd verlaat je de stedeijke bebouwing en word je omringd door het groen. Ga op de splitsing met

de trekvaart Het Schouw-Monnicken-dam linksaf, zodat je op het Noord-Hollands Kanaal blijft. Aan je linkerkant kijk je uit over het waterrijke polderland van het IJperveld. Bij IJpendam steekt een pontje het kanaal over. Na enige tijd nader je Purmerend.

Bij **Purmerend** ligt een sluis, waar omhoog geschutz moet worden. Na de sluis ga je met het kanaal mee naar links. Het kanaal loopt nu met wat flauwe bochten in westelijke richting. Bij het gehucht Spijkerboor ligt een kruising; ga hier door de ophaalbrug linksaf. Je vaart nu op de Knollendamervaart. Na een paar kilometer kom je uit op de Zaan, waar je linksaf gaat.

Op de **Zaan** is behoorlijk drukke beroepsvaart. Bij de Zaanbrug in Wormer ligt op de linkerover de historische 'Zaanwand', een monumentaal fabriekscomplex. Na een paar bochten komt de Zaanse Schans in zicht. Als je hier een tussenstop wilt maken, kun je gebruiken van een kleine steiger op de linkerover. Dit is een van de mooiste delen van de Zaan: overall zie je molens en de typische groene Zaanse huisjes.

In de Zaanstreek staan veel groene, houten huizen.

Voorbij de **Zaanse Schans** maakt de rivier nog een paar bochten, waarna de Wilhelminasluis in zicht komt. Na geschutz te hebben kom je op de Voorzaan, die uitmond in het Noordzeekanaal. Ga hier linksaf; steek over en blijf goed aan de rechterkant van het vaarwater.

Het **Noordzeekanaal** gaat over in het IJ. Vaar de invaart van de Houthaven voorbij. Na een in het IJ stekende pier verlaat je het IJ alweer door de eerstvolgende afslag naar rechts te nemen. Hiermee kom je in het Westerdok. Houd rechts aan en ga onder de spoorbruggen door. Je komt dan uit op de Korte Prinsengracht, die na twee bruggen overgaat in de Prinsengracht. Je vaart nu dwars door de Amsterdamse grachtengordel. Na de tweede brug op de Prinsengracht liggen links, kort na elkaar, het Anne Frankhuis en de Westerkerk, waar Rembrandt begraven ligt.

Ga op de kruising met de **Leidsegracht** rechtsaf. Al gauw volgt er een splitsing, waar je opnieuw rechtsaf gaat. Dit is de Singelgracht. Je blijft hier maar even op, want de eerste afslag links brengt je op het Jacob van Lennepkanaal. Dit kanaal is ouder dan de huizen die erlangs staan; de bouwmaterialen werden over het water aangevoerd. Houd bij het varen rekening met de woonboten die hier liggen. Aan het einde ga je linksaf, de Kostverlorenvaart op.

De **Kostverlorenvaart** is een door de beroepsvaart vrij intensief gebruikt kanaal tussen het Nieuwe Meer en het IJ. Al vrij snel lig je weer voor de **Nieuwe Meersluis**, het vertrekpunt van deze vaarroute.

Nog niet uitgevaren?

Je kunt deze vaarroute verlengen door vanuit het Westerdok een rondje door

de Westelijke Eilanden te varen, een erg mooi gedeelte van Amsterdam. Hiervoor moet je vóór de spoorbruggen rechts-af. Vroeger was dit een havenbuurt vol scheepswerven en pakhuizen. Veel van die pakhuizen staan er nog altijd, nu verbouwd tot appartement. Je kunt hier een rondje varen; hierbij ga je in het Westerdok linksaf door de ophaalbrug naar de Realengracht. Na de tweede brug, de Drieharingenbrug, ga je linksom. Maak een rondje om het Prinseneiland en keer

terug over de Realengracht naar het Westerdok. Vervolg vanaf hier de route over de Prinsengracht.

Bijzondere aandachtspunten

Houd in de gaten dat ook rondvaartboten intensief gebruikmaken van de grachten. De rondvaartboten hebben altijd voorrang!

Een van de bruggen over de Amstel.

Bruggen

Op deze vaarroute passeer je slechts een klein deel van alle Amsterdamse bruggen; de stad heeft er meer dan 1500, waarvan een dikke 250 in de binnenstad. Vooral over de Amstel ligt een aantal bekende en mooie bruggen. Bijvoorbeeld op de bruggen over de Seine in Parijs geïnspireerde Blauwe Brug, de Berlaagbrug, de antieke Hogesluisbrug. En natuurlijk de meest gefotografeerde: de Magere Brug. Bij de Westelijke Eilanden ligt de smalste brug van Amsterdam over de Realengracht: de Drieharingenbrug.

Aanleggen & overnachten

Amsterdam

Centrum

JH Sixhaven (aan overkant IJ, direct tegenover het Centraal Station)

JH WV De Oostvaarders

(nabij Scheepvaartmuseum; bereikbaar met maximale doorvaarthoogte 2,4 m)

JH Marina Westerdok

(in het Westerdok)

Nieuwe Meer

JH WV Amsterdam

JH Het Bosch

JH WV De Schinkel

JH De Koenen

LH Driessen

JH Onklaar Anker

Purmerend

Gemeentelijke passantenhavens

(aan het Noord-Hollands Kanaal)

Passantenkade WV Purmerend

(aan de Where, in centrum)

Bed and breakfast

B&B In 't Stadje (direct aan passantenaanlegplaats in de Where)
0229 647 554 of 06 4911 3333

Zaan

Diverse passantenaanlegplaatsen,

o.m. bij Zaanse Schans en rond de Zaanbrug in Wormerveer

Bed and breakfast

B&B Heerlijk Slaapen op de Zaanse Schans

www.zaanseschansbedenbreakfast.nl

Zaandam

Passantensteiger aan binnenkant

Wilhelminasluis

JH WV De Remming

Trailerhellingen

Amsterdam, aan het Nieuwe Meer

Openbare helling aan de Riekerweg

JH Driessen;

www.ewdriessen.nl

JH WV De Schinkel;

www.wvdeschinkel.nl

Bed and breakfast

Nabij JH Westerdok

B&B Thebest2b

www.thebest2b.nl

B&B The Wharhouse

www.thewharhouse.nl

B&B De Zoute Engel

020 4192 761 of 06 1153 3256

B&B Bed met bootje

www.bedmetbootje.nl

Nabij Oosterdok

B&B Jan Withey

020 6708 740 of 06 4171 1115

B&B Art & B&B

06 1538 8594

Nabij Nieuwe Meer

B&B Bos en Meer (op woonboot, met eigen aanlegsteiger)

06 3081 2290